

"Η απάντηση μιας γυναίκας στις κινήσεις για την κατάργηση του άβατου στη μοναστική πολιτεία, της Στέλλας Τσαρτσάρα, στην εφημερίδα: Το Βήμα 8/02/2003"

Στις 15 Ιανουαρίου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε έκθεση σχετική με τα θεμελιώδη δικαιώματα όπου μεταξύ των άλλων, ζητείται να αρθεί η απαγόρευση εισόδου γυναικών στο Άγιον Όρος. Εισηγήτρια της έκθεσης για την κατάργηση του άβατου στη μοναστική πολιτεία ήταν η Ολλανδή βουλευτής Γιόκε Σβίμπελ. Στο κείμενο που ακολουθεί μια γυναίκα (και αυτό έχει βεβαίως τη σημασία του) εξηγεί στην Ολλανδή ευρωβουλευτή γιατί αυτή τουλάχιστον δεν θα ήθελε ποτέ να πάει στο Άγιον Όρος.

Δεν θα σας απαντήσω νομικά ή πολιτισμικά, όπως άλλωστε έχουν κάνει επιτυχώς πολλοί, μεταξύ των οποίων και ο συνάδελφος σας ο κ. Γιάννης Μαρίνος σε ένα απολαυστικό άρθρο στο «Βήμα της Κυριακής 26/01/2003. Θα σας μιλήσω για το πώς καταλαβαίνω εγώ τα θεμελιώδη δικαιώματα, με τον τρόπο που έχω μάθει να τα αντιλαμβάνομαι και να τα σέβομαι εδώ στο τόπο μου, στην Ελλάδα.

Εσείς κυρία Swiebel, λέτε ότι παραβιάζονται τα δικαιώματα μου ως γυναίκας λόγω διάκρισης του φύλου και ως πολίτη επειδή δεν έχω πρόσβαση εκεί όπου έχουν οι άρρενες συμπολίτες μου, έτσι όπως σωστά θα ίσχυε σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που θα αφορούσε κοινά διακυβευόμενα, σε επίπεδο κοινωνικό ή πολιτειακό.

Εγώ σας λέω, κυρία Swiebel, ότι η πολιτισμική μου ταυτότητα ως Ελληνίδας Χριστιανής Ορθόδοξης, με ό,τι αυτό περικλείει ως συστατικό, όπως έχει διαμορφωθεί μέσα τους αιώνες και οποιοσδήποτε έχει μελετήσει Ιστορία και γνωρίζει, αναγνωρίζει, μου υπαγορεύει ότι η αειφόρος διδαχή που αυτή φέρει αποτελεί αξίωμα αγράφων νόμων στους οποίους υπακούω με την ίδια φυσικότητα που αγάλλομαι όταν βλέπω την πρώτη εικόνα της θάλασσας κάθε αρχή άνοιξης. Αυτό που για εσάς είναι παραβίαση δικαιωμάτων για εμένα είναι τρόπος προσεκτικής διαφύλαξης των εύθραυστων συστατικών ενός μέρους του πολιτισμού μου.

Θα μου πεις γιατί τέτοια ευαισθησία; Γιατί ακριβώς αυτό είναι που ο δικός σας πολιτισμός δεν μπορεί να εννοήσει. Η διάκριση επιτρέπει στη γνώση να σκαλίζει το ψηφιδωτό που είναι η σοφία, γνώρισμα των παλαιών πολιτισμών. Αυτό που εσείς με τρόπο λέτε «αναχρονιστικό», εγώ τρέμω μην το χάσω ή μου το αλλοιώσει η νεαρή αδόκιμη γνώση των συντακτών κάποιας έκθεσης, όπως για παράδειγμα της δικής σας, κυρία Swiebel.

Η δική σας έννοια της ελεύθερης διακίνησης για μένα είναι απόπειρα κατάφωρης παραβίασης της επιλογής (εκτός του ότι ζουν στο ιδιόκτητο σπίτι τους οι άνθρωποι) για απομόνωση και άσκηση των μοναχών και όχι μόνο αυτών του Αγίου Όρους, έτσι ώστε να φθάσουν σε μια κατάσταση, όπου θα γίνουν υποδοχείς της Θείας Χάριτος. Αυτό ξέρετε τι σημαίνει, κυρία Swiebel; Ότι η Θεία Ενέργεια κοινωνεί με τους ανθρώπους. Δεν μπορείτε να το καταλάβετε αυτό, κυρία Swiebel, πώς γίνεται, αλλά ούτε και εγώ.

Θέλει προϋποθέσεις που δεν άπτονται διανοητικών νόμων αλλά πνευματικών. Είμαι σίγουρη ότι υπάρχουν και μέσα στις δικές σας κοινωνίες άνθρωποι που διακατέχονται από

βαθιά κατάνυξη στο θέμα της σχέσεως Θεού και ανθρώπου. Που τρέφουν όχι σεβασμό αλλά ευλάβεια, κατάνυξη.

Βλέπετε, στον δικό μας πολιτισμό, με κάποιον τρόπο γραμμένο σε έναν απροσδιόριστο κώδικα, η κατάνυξη και η αγάπη ακόμη λειτουργούν απέναντι στον Θεό. 2.500.000 άνθρωποι προσκύνησαν την Παναγία την Ιεροσολυμίτισσα! Και όλη η Ελλάδα αριθμεί περίπου 10. Εντυπωσιακό νούμερο όταν ξέρει κανείς ότι έπρεπε να περιμένει 4-5 ώρες για να προσκυνήσει. Δεν είναι το ίδιο με τον σεβασμό στο κοινό μας πάρκο που, ναι, θα έπρεπε να υπάρχει. Είναι όμως άλλο πράγμα αυτό!

Οι μοναχοί και οι μοναχές ζουν απομονωμένοι και ασκούνται πνευματικά με απώτερο σκοπό την απάθεια, δηλαδή τη μη συμμετοχή σε οτιδήποτε τους αποσπά από την επικοινωνία τους με το Θεό μέσω της προσευχής.

Υπήρχαν δύο γέροντες. (Όπως προσδιορίζει τον όρο ο επίσκοπος Διοκλείας και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης κ. Κάλλιστος Ware ως «ο σοφός ως προς την εμπειρία του για τη Θεία Αλήθεια και ευλογημένος με τη Χάρη της ‘πνευματικής πατρότητας’»).

Ο ένας, ο γέρων Πορφύριος, ήθελε πάντα να ζήσει στο Άγιον Όρος αλλά έζησε στη πλατεία Ομονοίας στο κέντρο της Αθήνας και θαυματουργούσε, ετάφη όμως στο Άγιον Όρος και ο άλλος ο γέρων Παΐσιος, ενώ έζησε πάντα στο Άγιον Όρος και επίσης θαυματουργούσε, ετάφη κοντά μας και παίρνουμε και εμείς οι γυναίκες τη χάρη του.

Γράφει, λοιπόν ο γέρων Παΐσιος σε ένα από τα βιβλία του:

«Η ορθόδοξη εγκράτεια και γενικά η πνευματική άσκηση αποβλέπει πάντα σε ανώτερο πνευματικό σκοπό, στον αγιασμό της ψυχής».

«Η ησυχία (μακράν του κόσμου) πολύ γρήγορα φέρνει και την εσωτερική ησυχία στην ψυχή με την άσκηση και την αδιάλειπτη προσευχή και τότε πια ο άνθρωπος δεν ενοχλείται από την εξωτερική ανησυχία, γιατί στην ουσία μόνον το σώμα βρίσκεται στη γη, ενώ ο νους βρίσκεται στον ουρανό».

«Μην περιμένουμε να βλαστήσει μέσα μας το Θείο, αν δεν πεθάνει πρώτα το ανθρώπινο».

«Επομένως, το παν είναι η Χάρις του Θεού και την ψυχή μπορεί να τη βοηθήσει μόνο Χαριτωμένος Πνευματικός, με πίστη, που αγαπάει την ψυχή και την αξία».

«Εκείνοι πάλι που πετάνε ακόμη και τον εαυτό τους στο κόσμο, από αγάπη, αφού πέταξαν πια τον κόσμο από μέσα τους, αυτοί πετάνε πια στον ουρανό και δεν πιάνονται από τον κόσμο».

«Όποιος θέλει να εξετάσει τη θεία λογική με το μυαλό του θα χάσει και αυτό το λίγο μυαλό που έχει».

«Το θαύμα είναι μυστήριο και το μυαλό δεν μπορεί να το ερμηνεύσει, αλλά μόνο ζηται».

Υπάρχουν χιλιάδες, κυρία Swiebel, όχι εκατοντάδες αλλά χιλιάδες-μερικοί από τους οποίους είναι και στη χώρα σας- που έχουν θεραπευτεί, οδηγηθεί πνευματικά και σωθεί από ψυχιατρεία και ναρκωτικά, μόνο από αυτούς τους δύο γέροντες, με τρόπο που η επιστήμη δεν μπορεί να εξηγήσει και που εμείς οι ορθόδοξοι λέμε «θαυματουργική επίδραση του Θεού μέσω των ασκητών αυτών της Ορθοδοξίας». Ο γέρων Παΐσιος λέει: «Με το μυαλό δεν μπορεί κανείς να καταλάβει τις Θείες Ενέργειες, αν δεν ασκηθεί πρώτα να τις ζήσει, για να ενεργήσει μέσα του η Χάρις του Θεού».

Αυτή λοιπόν η ικανότητα είναι αποτέλεσμα της ολοκληρωτικής αφοσίωσής τους στον Θεό. Εσείς γιατί θέλετε να χαλάσετε αυτή τη τέλεια αρμονία;

Οπότε να πάω εγώ να κάνω τι, κυρία Swiebel, στο Άγιον Όρος; Αν ποτέ έχω τη τύχη θα τους έγραφα, θα προσκυνούσα αυτή την αγιοσύνη με ευλάβεια και θα σας συνιστούσα, αν στο μέλλον έχετε κάποιο πρόβλημα κρίσιμο στη ζωή σας, να ζητήσετε να δείτε τι μπορεί να κάνει η αγιασμένη προσευχή ενός τέτοιου μοναχού. Κάποιοι συμπατριώτες σας το ξέρουν.

Δεν είμαι σίγουρη-αν και το εύχομαι-, αν καταλαβαίνετε, κυρία Swiebel, για τι πράγμα μιλάμε. Τουλάχιστον, όμως, δεχθείτε τη σοφία ενός καθεστώςτος αιώνων.

Εγώ λοιπόν ως γυναίκα, 35 χρονών, ανώτατης μόρφωσης και μέσου εισοδήματος, με αδυναμία στην τεχνολογία και στα ανανεωτικά Σαββατοκύριακα, δηλαδή ο μέσος όρος, κατάλαβα διαβάζοντας γεωπολιτική της Ορθοδοξίας (Francois Thual: «La geopolitique de l' orthodoxie», Editions Dunod, Paris 1994. « L' Atlas des peuples d' Europe centrale et orientale», Andri Sellier et Jean Sellier, La Decouverte, Paris, premiere edition, 1991) ότι δεν μπορώ-και να θέλω-να είμαι τίποτε άλλο παρά συνέχεια της ιστορικής μου παράδοσης. Το ότι δεν το ήξερα πριν οφειλόταν στο γεγονός ότι δεν είχα αντικατοπτριστεί στον καθρέφτη μου, δηλαδή εσάς, κυρία Swiebel, για να δω τις διαφορές μας.

Κατάλαβα, επίσης, ότι στην Ε.Ε. πάμε να φτιάξουμε ένα σπίτι από διαφορετικά υλικά. Μπορεί κάποτε να ζήσουμε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης με σφιχτούς νόμους μιας ομοσπονδίας, για την επίτευξη της οποίας δουλεύω και εγώ με πολλή θέρμη. Την πολιτισμική διαφορά όμως δεν μπορεί να την αλλάξει κανένα νομικό πλαίσιο ή να εισηγηθεί την αλλοίωση των βάσεων της μια έκθεση. Ούτε η προσωπική σας ευαισθησία θα έπρεπε να επιτρέπει τέτοιες εκβάσεις. Τέτοια θέματα θέλουν λεπτό χειρισμό, κυρία Swiebel. Μερικές φορές θα πρέπει να αντιλαμβανόμαστε τη θυσία της δικής μας βούλησης σαν καθήκον, από ευαισθησία και επίγνωση ότι αυτό θα φέρει ισορροπία. Στην αντίθετη περίπτωση, μη μου τους κύκλους τάραττε, κυρία Swiebel...

Η κυρία Στέλλα Τσαρτσαρά είναι σύμβουλος αναπτυξιακών προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(www.oodegr.com)